

Prof. dr hab. Paweł Jaworski
Uniwersytet Wrocławski
Instytut Historyczny

Recenzja dorobku naukowego i osiągnięcia habilitacyjnego dr. Jarosława Suchoplesa

Sylwetka Habilitanta

Dr Jarosław Suchoples jest samodzielnym pracownikiem naukowym (Senior Research Fellow) w Instytucie Muzyki, Sztuki i Badań nad Kulturą Uniwersytetu w Jyväskylä (Finlandia). Stopień magistra uzyskał w 1993 r. na Uniwersytecie Gdańskim na podstawie pracy dotyczącej miejsca Finlandii w polityce międzynarodowej w latach 30-tych XX wieku. Stopień doktora nauk humanistycznych uzyskał w 2000 r. na Uniwersytecie w Helsinkach na podstawie rozprawy „Finland and the United States, 1917-1919. The Early years of mutual relations”. Warto dodać, że rozprawa została opublikowana i jest dostępna zarówno w języku angielskim (w tłumaczeniu Tadeusza Z. Wolańskiego, ISBN 951746178X, Helsinki 2000, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, seria: Bibliotheca historica, 56; 221 stron), jak i w języku polskim („Finlandia w polityce Stanów Zjednoczonych 1917–1919”, Wydawnictwo TRIO, Warszawa 2002, ss. 262).

Po uzyskaniu stopnia doktora Jarosław Suchoples pracował stosunkowo krótko (od 1 roku do 2 lat) w kilku instytucjach: Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych w Warszawie, w Instytucie Europy Północnej Uniwersytetu Humboldtów w Berlinie, w Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. W. Brandta na Uniwersytecie Wrocławskim, w Instytucie Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Od 2008 do 2013 r. był zatrudniony w Instytucie Historii Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Szczecińskiego, a w latach 2013-2015 pracował na stanowisku profesora w Państwowym Uniwersytecie Malezyjskim w Bangi. W 2019 r. rozpoczął pracę na Uniwersytecie w Jyväskylä.

Godna uwagi, budząca uznanie, jest mobilność dr. Suchoplesa, który

1/ rozprawę doktorską obronił na uczelni zagranicznej,

2/ zdobywał doświadczenie naukowe i dydaktyczne w kilku uczelniach wyższych – w Polsce i w Niemczech, następnie na uczelni malezyjskiej, obecnie w Finlandii.

Obowiązujące przepisy prawa

Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dziennik Ustaw z 2021 r., poz. 478) kandydat do stopnia doktora habilitowanego powinien spełnić trzy wymagania:

1/ posiadać stopień doktora,

2/ posiadać w dorobku osiągnięcia naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:

a/ jedną monografię naukową (przy czym ustawa precyzuje wymogi w zakresie rangi wydawnictwa, w którym opublikowano monografię),

lub

b/ jeden cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych (w tym przypadku ustawa również precyzuje oczekiwania w zakresie rangi czasopism naukowych lub recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych),

3/ wykazywać się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Ocena dorobku naukowego

W wykazie dorobku dr. Suchoplesa znalazło się 45 pozycji o zróżnicowanej wadze i charakterze, w tym 8 publikacji składających się na osiągnięcie naukowe, 8 tomów pod redakcją (wszystkie w kooperacji ze współautorami tomów), 12 artykułów w pracach zbiorowych, 11 artykułów w czasopismach (przy czym jeden tytuł został powielony z listy publikacji stanowiących część składową osiągnięcia naukowego), 4 recenzje, 1 hasło encyklopedyczne, 1 bibliografia.

Większość publikacji ukazała się w języku angielskim i niemieckim, przeważnie za granicą (choć nie tylko). Uwagę zwraca zwłaszcza stosunkowo duża liczba tomów zbiorowych, co świadczy o łatwości nawiązywania współpracy i umiejętności podejmowania przez dr. Suchoplesa przedsięwzięć grupowych, podejmowania roli (współ)lidera. Wśród wydawców tomów zbiorowych pod redakcją znalazły się uznane oficyny, m.in.: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego oraz LIT Verlag i Peter Lang Verlag (trzykrotnie). Dr Suchoples publikował na łamach uznanych

czasopism: „Studia Maritima”, „International Journal of Maritime History”, „Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung” (recenzja), „American Historical Review” (recenzja), „Studia Historica Slavo-Germanica” (recenzja).

Tematyka, stosunkowo licznych publikacji jest zróżnicowana, podobnie, jak i miejsce ich wydania oraz język (polski, angielski i niemiecki). Ilość publikacji nie budzi zastrzeżeń.

Artykuły dotyczą nie tylko bliskiej dr. Suchoplesowi tematyki fińskiej. Godne uwagi są zwłaszcza: interesujący tekst poświęcony szlakowi bojowemu niemieckiego krążownika „Emden” na akwenach azjatyckich w 1914 r. w świetle prasy niemieckiej („The birth of the legend: The odyssey of the cruiser Emden as presented by German daily newspapers, 1914–1915”), artykuł dotyczący upamiętniania w Niemczech obozów pracy przymusowej z lat II wojny światowej („Churches and Slaves. Questions on memory about the church controlled forced labour camp in Berlin and its commemoration. A case study”, wspólnie z Anną Marią Slaską), artykuł przeglądowy o obecności tematyki fińskiej w piśmiennictwie niemieckim („In the eyes of soldiers, diplomats and researchers. History of the twentieth century Finland as an object of interest and study of German authors”) oraz artykuł dotyczący obecności tematyki wojennej w polskiej kinematografii opublikowany na łamach czasopisma „Central Europe”: „Representations of the Outbreak of World War II in Polish Film, 1945–67: From Partial Recognition to a Component of National Memory”. Warto zaznaczyć, że z lektury wniosku trudno się zorientować, kiedy artykuł ostatecznie się ukazał, bo z kopii dołączonej do wniosku wynika, że w 2017 r. (strony 1-19), a w spisie publikacji jest to rok 2016 (nr 2, strony 87–105). Oba teksty różnią się też tytułem.

W sumie dorobek ten uważam za wystarczający, aby uznać, że spełnia trzeci wymóg ustawy, mówiący o „wykazaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej”.

Ocena osiągnięcia naukowego wskazanego jako podstawa ubiegania się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego

Dr Suchoples jako osiągnięcie naukowe wskazał cykl powiązanych tematycznie publikacji, nadając mu zbiorczy tytuł: „Finlandia w dokumentach Departamentu Stanu USA w latach 1917–1919”.

Na osiągnięcie składają się dwa tomy dokumentów oraz cykl sześciu artykułów naukowych.

Pierwszy tom dokumentów pt. „Finland 1917–1918 in the Documents of the US Department of State” został opublikowany we Wrocławiu w 2007 r. Drugi tom dokumentów, pt. „Finland in the Documents of the US Department of State: January–July 1919”, trzeba traktować jako kontynuację edycji, chociaż tym razem publikacja ukazała się w Greifswaldzie, w 2015 r. w serii wydawniczej miejscowego uniwersytetu (Publikationen des Lehrstuhls für Nordische Geschichte, Bd. 19). Oba zbiory dokumentów odwołują się wprost do tytułu zaproponowanego osiągnięcia naukowego.

Pierwszy tom (liczący 599 stron) to antologia 639 dokumentów. W drugim tomie (487 stron) pomieszczono 422 dokumenty. W obu edycjach zastosowano układ chronologiczny dla prezentacji (w przeważającej mierze) depesz, ale również listów, artykułów prasowych, rezolucji, apeli, memorandumów. Jest to przede wszystkim wybór z kolekcji dokumentów amerykańskiego Departamentu Stanu skopiowanych w postaci mikrofilmów i zdeponowanych w Bibliotece Parlamentu w Helsinkach. Cała zmikrofilmowana kolekcja obejmuje dokumentację z lat 1910–1944 i jest to w sumie około 32 tysiące stron materiałów źródłowych (głównie z centrali w Waszyngtonie, z poselstwa w Sztokholmie i konsulatu w Helsinkach). Wyselekcjonowany z helsińskiej kolekcji materiał dr Suchoples uzupełnił dokumentami już wcześniej opublikowanymi w innych antologiach, dotyczącymi ogólnie polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych Ameryki lub zbiorach źródeł koncentrujących się na zagadnieniach monograficznych innych niż stosunki amerykańsko-fińskie, ale zawierających amerykańskie dokumenty na temat Finlandii.

Oba tomy zaopatrzone w kilkustronicowe przedmowy (Preface), w których wyjaśniono pochodzenie źródeł oraz zasady edycji. W obu tomach sporządzono – odpowiednio – 458 i 738 przypisów. Głównie są to notki biograficzne osób, występujących w dokumentacji oraz odsyłacze do (opublikowanych w innych miejscach tomu) dokumentów, o których jest mowa w przytaczanych źródłach. Z pewnością jest to zestaw interesującej dokumentacji, ukazującej niuanse polityczne wydarzeń w Finlandii i w jej bezpośrednim otoczeniu w przełomowym momencie dziejów, nie tylko tej części Europy, w optyce amerykańskiej. Autor wykonał staranną pracę, weryfikując osoby występujące w dokumentach, korygując błędy pisarskie, rozszyfrowując skróty. Pod tym względem edycje mają charakter naukowy. Jednocześnie trzeba podkreślić, że nie mają te tomy waloru monografii rozumianej jako oryginalne i twórcze przedstawienie określonego zagadnienia naukowego. Przedmowa nie spełnia takiego zadania, choć mogła (i powinna) być uzupełniona przynajmniej o studium źródłoznawcze na temat obiegu dokumentacji w instytucji-wytwórcy, czyli w Departamencie Stanu. W takim wypadku byłoby to punktem wyjścia do analizowania

procesu podejmowania decyzji kluczowych dla kształtowania polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych, kulis działania amerykańskiej dyplomacji. Zabrakło zatem elementu, który by pozwolił potraktować obie antologie (będące odwzorowaniem archiwalnego zbioru dokumentów, choć poddanych selekcji i uzupełnionym o notki biograficzne osób pojawiających się w dokumentach), jako opracowanie zrealizowane w szerszym zakresie, niż rozprawa doktorska, dotycząca podobnej tematyki.

Sześć zgłoszonych do osiągnięcia artykułów podzieliłbym na dwie grupy. Do pierwszej zaliczyłbym artykuły: 1/ „Stany Zjednoczone wobec kwestii fińskiej w roku 1917”, opublikowany na łamach czasopisma „Zapiski Historyczne” w 2000 r., 2/ „The American attitude towards Finland and Poland in 1917 and 1918: an attempt of comparison”, opublikowany na łamach czasopisma „Studia Maritima” w 2002 r., oraz 3/ „Kwestia obecności wojsk niemieckich w Finlandii w 1918 roku w świetle dokumentów Departamentu Stanu USA”, opublikowany w „Roczniku Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy Brandta Uniwersytetu Wrocławskiego” w 2004 r.

Pierwszy z tych artykułów po rozbudowaniu niektórych fragmentów stał się rozdziałem I monografii „Finlandia w polityce Stanów Zjednoczonych 1917–1919” (wyd. 2002), czyli opublikowanej rozprawy doktorskiej (strony 37-73). Świadczą o tym takie same sformułowania stylistyczne, ta sama analiza źródeł (z identycznymi przypisami) i podobne wnioski (z ogólną, końcową konkluzją włącznie): „Obowiązujący w polityce amerykańskiej kurs, by w sprawie fińskiej *nie robić nic (do nothing)*, i to zarówno przed obaleniem rosyjskiego Rządu Tymczasowego oraz ogłoszeniem przez parlament Finlandii niepodległości tego kraju, jak i tuż po tych wydarzeniach, świadczył dobitnie o tym, że Departament Stanu nie widział żadnych korzyści, jakie USA mogłyby uzyskać w następstwie szybkiego udzielenia Finom pomocy ekonomicznej czy oficjalnego uznania jej władz i nawiązania z nimi jakiegokolwiek, nawet najbardziej ograniczonego dialogu [tu powtórzony rozbudowany przypis]. Dla potężnego mocarstwa problemy małego narodu żyjącego na peryferiach cywilizowanego świata, praktycznie rzecz biorąc, nie istniały, a jeśli nawet – to w odległym tle całego zakresu ważniejszych zagadnień wiążących się z uczestnictwem Stanów Zjednoczonych w wojnie światowej” (w monografii to strony: 67–68). Trudno zatem traktować zgłoszony artykuł jako pracę mogącą stanowić część osiągnięcia naukowego w kolejnym etapie aktywności naukowej dr. Suchoplesa, po uzyskaniu stopnia doktora.

Drugi artykuł stanowiący ciekawą analizę porównawczą stosunku władz amerykańskich do Finlandii i Polski (opublikowany w tym samym roku, co wyżej wspomniana monografia, oparta na rozprawie doktorskiej), również został włączony do

narracji monografii z 2002 r. Wprawdzie artykuł ukazał się w języku angielskim, ale ponownie mamy tu do czynienia do nawiązania wprost do rozprawy doktorskiej. Rozważania porównawcze zostały w książce rozproszone (strony: 68–73, 146–149, 182–187), ale treść jest ta sama, aparat naukowy również. Porównanie konkluzji utwierdza tylko w przekonaniu, że jest to ten sam tekst: „Biorąc pod uwagę wszystkie zaprezentowane fakty, ocenić należy, że w październiku, listopadzie i grudniu 1918 r. krótkoterminowa polityka Stanów Zjednoczonych wobec Polski i Finlandii była w istocie podobna. (...) Oczywiście, można było się spodziewać, że w dłuższej perspektywie pozycja Polski, której żołnierze walczyli z Niemcami i ich sojusznikami nie tylko na zachodzie, ale także na innych frontach I wojny światowej, będzie zupełnie inna niż Finlandii, starającej się dopiero o zapewnienie sobie statusu państwa neutralnego. Jednak jak dotąd, metody stosowane przez Stany Zjednoczone były takie same”(strony 186–187 w monografii). Konkluzja artykułu: „Taking into consideration all the facts presented, one has to conclude that toward the end of 1918 the short-term policy of the United States towards Poland and Finland was in essence similar. (...) Admittedly it was almost certain that in the longer perspective the position of Poland, whose soldiers had fought against the Germans and their allies not only in the west but also on other fronts of the First World War, would be – also in the opinion of the American administration – completely different from that of Finland, which was with difficulty trying to obtain the status of a neutral country (...), but in the meantime the methods adopted by the United States (...) were the same”.

Trzeci artykuł ukazał się już po opublikowaniu pracy doktorskiej i dotyczy obecności wojsk niemieckich w Finlandii w 1918 r. w świetle dokumentacji Departamentu Stanu. Problem ten został dokładnie omówiony w monografii, choć w sposób rozproszony (94–106, 109, 115–118, 143, 153, 158). Zwłaszcza podrozdział z rozdziału II, zatytułowany „Wpływ wciągnięcia Finlandii w orbitę wpływów Niemiec na stan i perspektywy rozwoju stosunków fińsko-amerykańskich”, wskazuje na wagę problemu dla szerszego zagadnienia, będącego przedmiotem rozprawy. W każdym razie i w tym artykule trudno dopatrzeć się czegoś, co byłoby nie tyle czymś zupełnie nowym i co przynajmniej stanowiłoby rozwinięcie wątków z rozprawy doktorskiej.

Odrębnego komentarza wymaga **czwarty artykuł** pt. „The Long Way Home from Russia in 1918: The Affair of Professor Henry Crosby Emery and its International Implications”, który ukazał się w tomie pod redakcją Jarosława Suchoplesa i Katy Turton („Forgotten by History. New Research on Twentieth Century Europe and America”, LIT Verlag) w 2009 r. Tekst dotyczy interesującej kwestii internowania obywatela

amerykańskiego przez wojska niemieckie na terytorium należącym do Finlandii, mianowicie na Wyspach Alandzkich. Profesor Henry Emery, bo o niego chodzi, uczestniczył w pracach alianckiego komitetu, doradzającego władzom rosyjskim w sprawach gospodarczych. Na przełomie lutego i marca 1918 r. opuścił Piotrogród wraz z grupą obywateli brytyjskich i amerykańskich, w tym urzędników z amerykańskiej ambasady, by przez Finlandię i Szwecję przedostać się do Europy Zachodniej. Na Wyspach Alandzkich wylądowały tymczasem wojska niemieckie. Cała grupa została zatrzymana. Po zwolnieniu kobiet, dzieci oraz mężczyzn powyżej pięćdziesiątego roku życia, pozostałych 17 osób (16 Brytyjczyków oraz Emery'ego) odesłano do Gdańska. Jak dowodzi dr Suchoples, z punktu widzenia władz amerykańskich zdarzenie to potwierdzało wrażenie, że Finlandia stała się niemieckim protektoratem. Dlatego w Departamencie Stanu panowało przekonanie, że „władze fińskie nie były w stanie wpłynąć na Niemców w sprawie losu aresztowanego obywatela amerykańskiego i, biorąc to pod uwagę, nie uważano za właściwe utrzymywanie kontaktów z reprezentantem nieuznanego proniemieckiego rządu Finlandii”. Warto podkreślić, że wniosek taki pojawił się na szóstej stronie (w czasopiśmie to s. 26) omawianego tu tekstu i dalsza część artykułu (s. 27–34) dotyczy losu Emery'ego w Niemczech, ściślej na Pomorzu. Autor skupił się m.in. na (całkiem dobrych) warunkach bytowania internowanego profesora oraz na interesującym wątku propozycji, jaka padła ze strony władz Niemiec, że wypuszczą Emery'ego w zamian na wskazanego przez nie ich własnego obywatela aresztowanego w Stanach Zjednoczonych. W końcu omówiono okoliczności powrotu Emery'ego do ojczyzny i, w krótkim akapicie, jego los do niespodziewanej śmierci w 1924 r. Wątek stosunków Stanów Zjednoczonych z Finlandią (czy też: stosunku do Finlandii) w większości artykułu już się zatem właściwie nie pojawia. Dlatego budzi moją wątpliwość, czy ten artykuł można zaliczyć do osiągnięcia naukowego zatytułowanego „Finlandia w dokumentach Departamentu Stanu USA w latach 1917–1919”. Jednocześnie muszę podkreślić, że jest to pierwszy z artykułów, który w warstwie analitycznej wychodzi poza zakres rozprawy doktorskiej. Temat internowania obywateli państw alianckich na Wyspach Alandzkich przez Niemców został tam jedynie zasygnalizowany, a tu go rozwinięto i ukazano szczegółowo w szerszym kontekście międzynarodowym.

Ostatnie dwa artykuły z sześciu wskazanych przez dr. Suchoplesa, jako osiągnięcie naukowe w związku ze staraniami o nadanie stopnia doktora habilitowanego, to: 5/ „Russia in 1917-1919 according to American Documents on Finland”, opublikowany na łamach czasopisma „Revolutionary Russia” (Routledge, Taylor & Francis Group) w 2012 r., oraz 6/ „In the Peripheries of Europe, on the Outskirts of Petrograd. World War I and Finland, 1914-

1919”, opublikowany w tomie pod redakcją Jarosława Suchoplesa i Stephanie James („Revisiting World War I. Interpretations and Perspectives of the Great Conflict”, Peter Lang) w 2016 r.

Piąty artykuł w dużym stopniu powtarza wnioski z rozprawy doktorskiej w zakresie dotyczącym Finlandii – polityki amerykańskiej w stosunku do tego kraju, sytuacji wewnętrznej, drogi do umacniania suwerenności. Już w tytule podkreślono, że chodzi też o tę samą bazę źródłową. Jednocześnie większość artykułu poświęcono analizie dokumentów amerykańskich pod kątem opisu sytuacji w Rosji. Stanowi to niewątpliwie rozszerzenie merytoryczne w porównaniu do rozprawy doktorskiej, ale, podobnie jak w przypadku poprzedniego artykułu, ponownie mam wątpliwości, czy obraz Rosji w latach 1917-1919 można pomieścić pod hasłem „Finlandia w dokumentach Departamentu Stanu USA w latach 1917–1919”. Wątki przeplatają się ze sobą, Autor dokonuje ciekawych porównań, istotne jest też zwłaszcza zaangażowanie bolszewików w wojnę domową w Finlandii. Jednak nicią wiążącą cykl (nie biorę tu pod uwagę treści powielających ustalenia znane z rozprawy doktorskiej) jest kolekcja badanych dokumentów, a niekoniecznie tematyka fińska.

Szósty artykuł z tomu zbiorowego pod redakcją Jarosława Suchoplesa i Stephanie James dotyczy sprawy fińskiej w latach I wojny światowej. W istocie dr Suchoples przedstawił w nim fińską drogę do suwerennego państwa. Umiejętnie omówił wpływ szeregu okoliczności, w jakich Finowie wykorzystali koniunkturę międzynarodową, by wybić się na niepodległość: rewolucję w Rosji, upadek caratu, interwencję niemiecką w Finlandii w okresie wojny domowej, następnie upadek cesarstwa w Niemczech, wojnę domową w Rosji. Stosunkowo obszerny, artykuł został oparty na literaturze przedmiotu i oferuje szeroką perspektywę historyczną. Dr Suchoples zaczął narrację od aneksji Finlandii przez Rosję w okresie napoleońskim, omówił kwestię autonomii Wielkiego Księstwa Finlandii w ramach imperium rosyjskiego. Następnie przeszedł do lat I wojny światowej, przy czym okres do 1917 r. został omówiony bardzo zwięźle. W sumie większość artykułu dotyczy przełomowych lat 1917–1919 (strony 363–383, czyli 2/3 objętości). Nie jest to analiza amerykańskiego stosunku do sprawy fińskiej. To po prostu klarowny wywód z dziejów Finlandii w przełomowym dla niej momencie. Z tego punktu widzenia artykuł jest jak najbardziej pożyteczny. Natomiast w kontekście proponowanej tematyki osiągnięcia naukowego budzi wątpliwości podwójnej natury: 1/ Jeśli traktować go jako realizację tematu „Finlandia w dokumentach Departamentu Stanu USA w latach 1917–1919”, to tylko jako zarysowanie ogólnego tła 2/ Ponownie mamy tu do czynienia z nawiązaniem do rozprawy doktorskiej, choć w sposób syntetyczny, ze śladowym odwołaniem do źródeł.

Ogólnie rzecz biorąc, zgłoszone artykuły stanowią w większości powtórzenie tez z rozprawy doktorskiej dr. Suchoplesa, obronionej w 2000 r., wydanej także w języku polskim (ta edycja jest ogólnie dostępna) w 2002 r. Tylko trzy artykuły (z sześciu) dotyczą nowej tematyki, choć trzeba zauważyć, że tezy z rozprawy doktorskiej też są w nich obecne, co wynika z konsekwentnego trzymania się jednej kolekcji dokumentów, pochodzącej z archiwum Departamentu Stanu Stanów Zjednoczonych Ameryki, a której kopia jest zdeponowana w Bibliotece Parlamentu w Helsinkach.

Analiza publikacji zgłoszonych jako osiągnięcie naukowe, które ma stanowić podstawę do ubiegania się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego, prowadzi do wniosku, że bazują one w zbyt znacznym stopniu na dorobku będącym wcześniej podstawą do nadania stopnia doktora. W moim przekonaniu nie mogą być zatem uznane za wystarczającą podstawę do nadania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie historia, ponieważ nie wnoszą one znacznego wkładu w rozwój tej dyscypliny w stosunku do poprzedniego osiągnięcia naukowego, jakim była rozprawa doktorska.

Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne i popularyzujące naukę

Dr Suchoples prowadził zajęcia we wszystkich placówkach – polskich i zagranicznych – w których był zatrudniony. Ich rodzaj i zakres tematyczny był zróżnicowany, bo wśród nich znalazły się zarówno wykłady, jak i ćwiczenia (też translatoria) oraz seminaria z dziejów XX wieku, a szczególnie z historii Niemiec i państw basenu Morza Bałtyckiego. Zajęcia dotyczyły również teorii stosunków międzynarodowych, funkcjonowania Unii Europejskiej, transformacji gospodarczej Europy Środkowo-Wschodniej, ogólnie historii Europy.

Dr Suchoples był współorganizatorem (wspólnie z partnerami zagranicznymi) ośmiu międzynarodowych seminariów i konferencji naukowych.

17 razy występował na międzynarodowych konferencjach i seminariach naukowych z referatami.

Pełni rolę recenzenta publikacji dla dwóch czasopism naukowych (włoskiego i tajwańskiego) oraz recenzenta projektów badawczych dla Fundacji Studiów Bałtyckich i Wschodnich (Östersjöstiftelsen) w Sztokholmie.

Jest członkiem Niemiecko-Polskiego Towarzystwa Naukowego, członkiem Rady Naukowej czasopisma „Reality of Politics. Estimates-Comments-Forecasts”, firmowanego

przez Uniwersytet Szczeciński i Wydawnictwo Adam Marszałek, oraz uczestnikiem Brytyjskiej Grupy Studyjnej Badań nad Rewolucją Rosyjską.

Warto wspomnieć o translatorskiej aktywności dr. Suchoplesa, który dokonał przekładu na język polski ważnych prac naukowych Matti'ego Klinge'go, dotyczących dziejów Finlandii. Był też dr. Suchoples współtwórcą trzech wystaw o zróżnicowanej tematyce (stosunki polsko-niemieckie, współczesna architektura polska, historia militarna I wojny światowej). W 2018 r. został zaproszony do redakcji popularnonaukowego czasopisma „Mówią Wieki”, by współredagować numer specjalny poświęcony Finlandii.

W ciągu swej kariery naukowej wygłosił wykłady gościnne m.in. na Uniwersytecie Kalifornijskim w Berkeley, w Instytucie Herdera w Marburgu, na Queen's University w Belfaście, na Freie Universität w Berlinie, na Uniwersytecie w Turku, na Uniwersytecie w Lund, na Uniwersytecie Christiana Albrechta w Kilonii, na Uniwersytecie w Tampere, w Instytucie Historii Bułgarskiej Akademii Nauk, na uczelniach w Polsce, Malezji, Iranie, Nepalu, Grecji. Uzyskał 14 grantów na krótko- i długoterminowe pobyty badawcze, na realizację publikacji naukowych, realizację kwerend, tłumaczenie publikacji, organizację konferencji.

Dwukrotnie otrzymał nagrodę rektorów uczelni za działalność naukową (Uniwersytet Gdański w 1992 r. oraz Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie w 2008 r.). W 2017 r. został uhonorowany Krzyżem Komandorskim I Klasy (z Gwiazdą) Orderu Białej Róży Finlandii.

Dorobek dr. Suchoplesa w zakresie osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę uznają za ponadprzeciętny, wyróżniający się zarówno pod względem zainteresowań merytorycznych, jak i aktywności w wielu różnych uznanych ośrodkach naukowych w Europie i świecie.

Konkluzja

Dr Jarosław Suchoples nie spełnia wszystkich ustawowych wymagań co do osoby ubiegającej się o stopień naukowy doktora habilitowanego, a mianowicie:

- ma stopień naukowy doktora – **wymaganie jest spełnione.**
- posiada w dorobku osiągnięcia naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny – **wymaganie nie jest spełnione.**

Analiza publikacji zgłoszonych jako osiągnięcie naukowe, które ma stanowić podstawę do ubiegania się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego, prowadzi do

wniosku, że nie wnoszą one znacznego wkładu w rozwój dyscypliny historia na kolejnym etapie aktywności naukowej dr. Jarosława Suchoplesa. Nie mogą być uznane za wystarczającą podstawę do nadania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie historia, ponieważ bazują w zbyt znacznym stopniu na dorobku będącym wcześniej podstawą do nadania stopnia doktora.

- wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej – **wymaganie jest spełnione.**

Wobec powyższego moja opinia w sprawie nadania dr. Jarosławowi Suchoplesowi stopnia naukowego doktora habilitowanego jest negatywna.

Wrocław, 22.02.2022